

10

vragen aan
Floortje Scheepers

Tekst Edith Bijl

Beeld De Beeldredactie | Herbert Wiggerman

1 Wat is uw eerste ervaring met de gezondheidszorg?

“Dat was toen ik een jaar of zes was en met mijn ouders huizen ging bekijken. In een woning van een oud vrouwtje heb ik de pilltjes opgegeten die op haar nachtkastje lagen; ik dacht dat het snoep was. Toen ik mijn ouders vertelde dat ik ze vies vond, brachten ze me met spoed naar het ziekenhuis. Mijn maag werd leeggepompt en ik moest een nacht ter observatie blijven. Ik vond dat ontzettend stoer. Het had verkeerd kunnen uitpakken, maar ik ervoer die eerste ervaring als heel positief!”

2 Als u iets anders dan geneeskunde had gestudeerd, wat was u dan geworden?

“Ik was waarschijnlijk de kunstacademie gaan doen; dat wilde ik destijds heel graag. Achteraf denk ik dat wiskunde ook bij mij had gepast. Ik ben dol op cijfers, puzzels en logica. Ik vond wiskunde altijd al leuk, maar dat ik dat kon studeren kwam niet in mij op.”

3 Als u het in de zorg voor het zeggen had, wat zou u dan als eerste doen?

“Ik denk niet dat er een systeem bestaat dat helemaal gaat kloppen, maar ik zou toch inzetten op een integrale, holistische benadering. Hoe bouw je een samenleving op waarin sociale cohesie ontstaat, waarin mensen omkijken naar elkaar en gezondheid

PERSONALIA

Floortje Scheepers studeerde geneeskunde in Utrecht en volgde daar ook de opleiding tot psychiater met de aantekening kinder- en jeugdpsychiatrie. In 2010 werd zij medisch afdelingshoofd kinder- en jeugdpsychiatrie aan het UMC Utrecht. Sinds 2012 is zij afdelingshoofd van de gehele afdeling psychiatrie. Floortje Scheepers is daarnaast hoogleraar Innovatie in de ggz en wetenschappelijk directeur van kenniscentrum Phrenos. In april 2019 werd zij lid van de Kwaliteitsraad van het Zorginstituut. Sinds november 2021 is zij voorzitter van deze raad. Floortje Scheepers woont in Wijchen met haar man en de jongste van drie dochters.

“Met wie zou ik op een tweepersoonskamer in het ziekenhuis willen liggen...? Liever lig ik op een kamer vol andere, liefst wat invloedrijke types: bestuursvoorzitters van ZN, IGJ, NZa en Zorginstituut en zoveel mogelijk bestuurders in de zorg. Iedereen met één been omhoog in een stellage, zodat we ook niet weg kunnen. En dan samen het ideaal schetsen!”

integraal wordt benaderd. Waarin zorg iets van de samenleving wordt en niet verdwijnt achter de schotten van zorgwetten als de Zvw, Wlz en Wmo. Dat lineaire denken, daar moeten we vanaf. Zorg is complex.”

4 Welke zorg hoort volgens u niet in het basispakket thuis?

“Zorg waarvoor een alternatieve behandeling is in het gewone leven. Iemand die stress heeft vanwege een echtscheiding kan je behandelen met bloeddrukremmers. Maar is dit wel de juiste zorg? Luister je dan wel naar de onderliggende vraag? Zorg die dan toch in het basispakket zit, hoef je ook niet *per definitie* in te zetten. Soms zijn alternatieve behandelingen beter.”

5 En welke zorg zou volgens u onmiddellijk in het basispakket opgenomen moeten worden?

“Zorg die snel voor grote groepen mensen waarde toevoegt, waar geen alternatieven voor zijn in het gewone leven en die niet de toegankelijkheid van andere zorg belemmert. Je moet zorg altijd in samenhang zien met andere zorg. Als een bepaalde behandeling andere zorg verdringt, hoort het dan wel ongelimiteerd in het pakket thuis? Dat vergt misschien ook een ander wegingskader bij pakketbeheer: wat zijn de ethische en morele afwegingen? En wat zijn alternatieve scenario's? Een levensverlengende behandeling is niet altijd de beste optie. Kijk je naar de kwaliteit van leven die iemand in die extra paar maanden heeft, dan maak je wellicht een andere afweging.”

6 Wat doet u bij een zeurend pijntje: even aankijken en doormodderen of meteen naar de huisarts?

“Even aankijken en actief opzoeken wat er aan de hand kan zijn, bijvoorbeeld via betrouwbare sites als Thuisarts.nl. Pas als ik alle huis-tuin-en-keukendingen heb geprobeerd, ga ik naar de huisarts.”

7 Wat is uw favoriete zorgwoord?

“Ik heb er twee: *waardegedreven* en *herstel*. *Waardegedreven* omdat het gaat om de vraag: wat voegt de zorg toe aan het leven? Dus ook: draagt zij bij aan een gezonde planeet, een gezonde omgeving? We kijken vaak naar puur medische KPI's (kritieke prestatie-indicatoren), maar je moet een bredere afweging maken: wat kost dit aan geld, milieuschade, inzet van personeel?

En wat levert het aan waarde op voor dit specifieke individu? Als je die balans opmaakt, kom je misschien tot andere conclusies. En *herstel*: in de zorg ligt de nadruk te veel op genezen en te weinig op herstel. Herstel is heel belangrijk; na een gebroken been, maar ook nadat iemand 'genezen' is van kanker. Dan moet men de balans herstellen, het verloren evenwicht herpakken. Daarom vind ik *herstel* een mooi woord.”

8 Stel, u ligt met een gebroken been op een tweepersoonskamer in het ziekenhuis. Naast wie wilt u dan liggen?

“Iemand die niet al te veel praat. Ik ben namelijk niet zo in voor *small talk*... Maar als ik toch een naam moet noemen, kies ik voor de minister van VWS. We kunnen dan – beiden als patiënt – kijken wat wel en niet goed gaat en samen een plaatje maken van een duurzame, toekomstbestendige zorg. Interessant of je in die situatie tot andere ideeën komt. Maar eigenlijk moet je dat plaatje met z'n allen maken. Dus lig ik liever op een kamer vol andere, liefst wat invloedrijke types: bestuursvoorzitters van ZN, IGJ, NZa en Zorginstituut en zoveel mogelijk bestuurders in de zorg. Iedereen met één been omhoog in een stellage, zodat we ook niet weg kunnen. En dan samen het ideaal schetsen!”

9 Wat vindt u de belangrijkste voorwaarde voor goede zorg?

“Ruimte en tijd voor zorgprofessionals om het goede te doen. Er werken zó veel mensen in de administratieve overhead van zorginstellingen en overheidsorganisaties in de zorg. Het zou mooi zijn als al die mensen verplicht één dag per maand aan het bed staan om alle klusjes te doen die verpleegkundigen er normaal allemaal bij doen. Dan heb je denk ik dagelijks wel drie mensen op je afdeling die koffie schenken, boekjes voorlezen, wandelingetjes maken et cetera. Zodat verpleegkundigen meer ruimte hebben om hun werk te kunnen doen.”

10 Hoe ziet de zorg en/of ons zorgstelsel er volgens u over vijf jaar uit?

“Ik hoop dat de zorg dan midden in de samenleving staat, en we zorg zien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Nu staat de zorg te veel buiten het leven: men gaat erin om genezen te worden en komt daarna weer terug. Daar moeten we vanaf: zorg moet een additief zijn van het leven.” ●